

נר לדוד - גליון 76 ט"ו בשבט תשפ"ג

בס"ד

מודעה בלתי שגרתית הופיעה
בהמודיע, ביום ו' י"ד שבט
תשכ"ו:

עוד קולות ל"קול תורה"

ישיבת קול תורה ירושלים ונ"ו

הננו להודיע בזה, כי מאחר שבשנה שעברה נתקבלו תלמידים
למעלה מיכולת הקליטה, והשיבה מלאה עד אפס מקום, אין
באפשרותנו לקבל מיום ואילך כל תלמיד חדש לשנת הלימודים
תשכ"ו.

אנו מבקשים בכל לשון של בקשה נא לא לפנות אלינו
בענין הנ"ל.

הנהלת ישיבת "קול תורה"
ירושלים

ביום שישי שעבר, נתפרסמה ב"המודיע" מודעה בזה"ל:

"הננו להודיע בזה, כי מאחר שבשנה שעברה נתקבלו
תלמידים למעלה מיכולת הקליטה, והשיבה מלאה עד אפס
מקום, אין באפשרותנו לקבל מהיום ואילך כל תלמיד חדש
לשנת הלימודים תשכ"ו."

אנו מבקשים בכל לשון של בקשה: נא לא לפנות אלינו בענין

הנ"ל.

הנהלת ישיבת "קול תורה"

ירושלים.

כמה ידים רעדו בשעת כתיבת המודעה הנרגשת הזאת?

כמה התלבטויות, ספיקות, חששות ושברון לב קדמו להחלטה על פרסום
המודעה, המחליטה נחושה, כי בשום אופן לא יתקבל תלמיד חדש לשנת
הלימודים תשכ"ו? כמה ישיבות סוערות, בודאי פעמים אין ספור הפכו בדבר,
שקלו את כל האפשרויות, בדקו כל חור וכל מקום שיש אולי לקחת בחשבון.

ואחר כך מסרו את ההודעה לפרסום.

כי ראשי ישיבת "קול תורה" שזכו למה שזכו כשכר על עבודתם המפרכת, על
מסירותם לאין גבול לכל יחיד שבין תלמידיהם למאות – ידעו, כי מודעה זו תכה
בתדהמה מאות הורים שכבר חזו את בנם לומד ב"קול תורה", שנתפרסמה
בשנים האחרונות כאחת הישיבות המעולות ביותר בארץ. אולם לא תדהמתם
של ההורים בלבד, סחטה אנחות רבות אצל ראשי הישיבה אלא ההכרה, שאולי
עשרות הורים ימנעו מלשלוח את בניהם לישיבה אחרת, ויבכרו ישיבה תיכונית.

כי "קול תורה" עלתה למדרגה חינוכית כזאת, שיש בה כל אומץ הלב וכל
הנתונים הדרושים להתחרות אף עם אותן ה"ישיבות" המבטיחות "עתיד"
אקדמאי לתלמידיהם, ואשר קורצת בעין גשמית לאותם ההורים המחפשים

הודעה חריגה זו, של ישיבה
מפורסמת שכבר כבשה לה
מקום של כבוד בין היכלי
הישיבות הנוודות, העירה את
רוחו של הסופר רבי דוד
זריצקי, ולבו הישיבתי החם
לא הניח למודעה שכזו לעבור
מבלי לבדוק את מה שעומד
מאחריה ולזעוק את זעקתה.

משהתברר לו כי פיה וליבה
של המודעה שוים, והיא
אותנטית ופשוטה, איננה
מניפולציה לעורר רחמים
לצורך גיוס כספים וכדומה, או
למטרה אחרת, אלא אמתית
וכנה - "איננו יכולים לקבל
עוד תלמידים כי אין לנו
מקום", רתם ר' דוד את עצמו
לעורר את לב העם, כי לא ניתן
לוותר על ישיבה כה חשובה
רק בגלל חוסר מקום וקשיים
כלכליים.

איננו יודעים מה היה בסופו
של דבר, האם אכן לא נתקבלו
תלמידים באותה השנה ב"קול
תורה", או שמא מצאו דרך
להתגבר על המחסור, אך בין
כך ובין כך זכינו למאמר
המופיע בגליונו.

בברכה

מערכת "נר לדוד"

"תכלית" לילדיהם. אף הורים כאלה הפכו במשך הזמן לאוהדים אדוקים של הישיבה הזו, משום שהם הרגישו, כי בכל מקום אחר אין התלמיד מקבל כל כך הרבה, במידה כה גדושה ובסבלנות כה רבה – כמו ב"קול תורה". כי בישיבה הזאת, העומדת פאר בבית-וגן בירושלים, ישיבה שחיצוניותה שיש מבריק, הרי גם פנימיותה טוהר מבריק, טוהר גשמי ורוחני כאחד. בישיבה זו אין רבים אלא מאתיים וחמישים יחידים, וכל אחד מן התלמידים הוא יחיד סגולה מבחינת ההדרכה האישית. הקשר האישי של כל רב לתלמידיו, המתחיל מן היום הראשון ואינו מסתיים אף פעם – יוצר אוירה ביתית, ובתאום עם ההשגחה הפרטית הקפדנית מאד, בה נמנע מכל נער או בחור להעדר מן הישיבה ללא סיבה מספקת אף לרגע – הרי זוהי ישיבה שכמעט כל נער הגומר את לימודיו בבית הספר היסודי – חולם עליה.

והנה באה המודעה וטפחה על פניהם. של כמה? בשנה שעברה, כפי שידוע לי מן הנסיון האישי, הושבו ריקם למעלה ממאה בקשות, נתקבלו המצוינים שבמצוינים, השנה, כפי שאומרים עלו מספר הבקשות על מאתיים, מן הארץ ומכל קצוי תבל.

והנה באה המודעה ואיכזבה תקוות, וסטרה על לחיים של הרבה תלמידים.

ב

כי כל מי שקרא את המודעה יודע, הוא הרגיש זאת מיד, שאין זו מודעה פשוטה, יבשה, כדי להיפטר מכל אותם הדופקים על הדלתות, הבוכים, המתחננים, המאיימים, השולחים פרוטקציות, המבטיחים לשלם כפליים. לא,

זוהי צעקה מקרב הלב, אין ספק כי כל מלה בה ספוגת דמעות, צער רב על כל אלה שישארו בפחי נפש, על כל אלה שאולי יגידו:

— טוב, אם לא – אז לא! ויסגרו את הדלת של הישיבה מאחוריהם.

אולם הדפיקות בדלת ואף על השולחן לא יוסיפו אף מקום אחד, ובעיקר – לא יוסיפו אף לירה אחת באמתחת הריקה של ישיבת "קול תורה", שמיום הקמתה עדיין לא נמצאה במצב כספי קשה כמו עכשיו.

המודעה באה לאחר שהוברר לראשי הישיבה ולהנהלתה, כי אין מוצא, וכי בקצב של קבלת תלמידים כפי שהיה עד כה, יש צורך להקים עוד שני בנינים, וכי במצב של היום, אין הישיבה מסוגלת להחזיק מעמד. ראשי הישיבה הכפילו את המאמצים הרוחניים, הוסיפו להם עוד תלמידים והם קבלו זאת באין ברירה, ישנם שיעורים שהוכפלו אולם הרב נשאר רק אחד, ההנהלה הכפילה את מאמציה, אולם הנדבנים לא נתרבו, ההקצבות לא הוכפלו, החובות גדלו מחודש לחודש.

ישיבת "קול תורה" היא, אולי, הישיבה היחידה שעד היום לא ערכה מגביות בארץ וכמעט גם בחוץ לארץ. יש לה חבר נאמנים, שהלכו עם הישיבה בדרכה הקשה, מיום היותה ישיבה בלתי נודעת, קטנה ומצומצמת ביכולתה הרוחנית והגשמית בשכונת רחביה בירושלים, ועד היום כששמה הולך לפנייה, בבנינה המפואר, בנקיונה למופת, בהשגחה המדוקדקת על כל תלמיד, בראשי הישיבה המפורסמים ובעיקר – באוירתה ספוגת התורה ביום ובלילה.

בישיבה חייב תמיד להימצא מקום בשביל בחור הבא ללמוד.

בודאי, גם עכשיו אפשר למצוא מקום, אפשר לבנות עוד בית, אפשר להרחיב את המטבח הענקי, אפשר לגייס עוד ראשי ישיבה מהסוג המעולה.

אולם הספקים, העובדים והצוות כולו, טיב האוכל והנקיון המזהיר – חייב ללכת בצוותא, אי אפשר זה בלי זה, והספקים מגמגמים כבר, כי אין בכוחם לספק ללא תמורה מיידית. אלה שבאים ומתדפקים על הדלתות, אינם מרגישים בכך, הם רואים את הישיבה בתפארתה החיצונית והרוחנית-הפנימית, אולם אין הם נותנים דעתם על כך, כי היוקר העולה על כל דמיון, ההוצאות הענקיות הכרוכות בהחזקת ישיבה כה גדולה (כ"י) במצב מעולה מכל הבחינות, עולים בדם וביזע, וכי המקורות לא נתרבו אלא הולכים ומידלדלים.

כשאוניברסיטה טוענת שאין לה כסף, כשהסגל האקדמאי של מכללה טוען כי הוא מחר ישובת אם לא ישלמו לו את ההפרשים, המגיעים לאלפי לירות לכל אחד, מזדרזת הממשלה "להלוות" או "להעמיד לרשות הנהלה" סכום של 3 מיליון לירות, סכום קטן מאד ביחס להוצאות הענקיות של המכללות השונות, אולם הישיבות בישראל הן נטע זר בעיני הממשלה הפועלית, המדינה אינה זקוקה להם, ולכן היא משתתפת בפרוטות בהחזקתן.

ומשום כך הופיעה המודעה הזאת!

ג

השורות הנ"ל לא נכתבו כדי לעורר את לבם של הרחמנים בני הרחמנים שיבואו לעזרת "קול תורה". אין זה מכבודה של ישיבה מפורסמת זו לפנות בדרך זו אל הקהל הרחב שכה הרבה נהנה ממנה, שכה הרבה דורש ממנה, שכה מתמלא טענות אם הנהלתה מסרבת לקבל את הנער שלו, המתמלא תמיד התפעלות כשהוא ליד שעריה היפים.

אולם כשקראתי את המודעה הזאת, שהיא אופיינית, ואולי מקורית בסגנונה ובבקשתה המשוונה "בכל לשון של בקשה" לא לפנות אליה בבקשות להתקבל בה כתלמיד, נזדעזעתי, כי המכיר את ראשיה והנהלתה, יודע כי מיום היוסדה היא עשתה כל מאמץ, כמעט בלתי אפשרי, להחזיק מעמד, לעלות על ההר, להגיע לשלימות רוחנית וגשמית כאחד, לא להתלונן ולא לפשוט יד – חלילה. היא תמיד עמדה בגאוותה הרוחנית, היא תמיד ידעה לשמור לא רק על תלמידיה, על כבודה ועל מעמדה המיוחד – אלא גם על נקיונה הפנימי, קשריה עם הנדבנים לא היו ולמרות מצבה הדחוק מאד היום גם עכשיו אינם – קשרים של מבקש ונותן, אלא של נותן יותר ומקבל פחות, פחות בהרבה מאשר הוא נותן.

המודעה היא חריקת שניים אילמת נוכח המצב הקשה, נוכח האדישות של הקהל הגדול לקיומה של אחת הישיבות המעולות בישראל, אותו הקהל המבקש ממנה כל כך הרבה ואינו מחזיר אלא מועט שבמועט.

ישיבת "קול תורה" נלחמת על המשך קיומה באותה מתכונת, באותה רחבות ידיים, באותה המסירות וההקרבה העצמית, כמו עד כה. היא נלחמת לבדה, והמודעה הקטנה הזאת, היא סטירת לחי מצלצלת לקהל הרחב.

חרפה היא לנו, אם "קול תורה" הגיעה לכך שעליה לסגור את השערים בפני מאות התלמידים המתדפקים עליהם.

שערי "קול תורה" חייבים להיפתח לרווחה – אנו חייבים לפתוח אותם, אם אמנם כנים אנו עם עצמנו.